

Sve priloge *Sabora hrvatskih graditelja*
PRIPREMIO: Branko Nadilo

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

SVEČANO OTVARANJE I POČETAK RADA

Dojmljiva priredba u prepunoj dvorani

Sabor hrvatskih graditelja 2012 održan je u Cavtatu od 15. do 17. studenog 2012. Unatoč krizi okupilo se više od 550 sudionika, a održano je stotinjak predavanja o aktualnoj problematici u hrvatskom graditeljstvu.

Svečano otvaranje šestog po redu *Sabora hrvatskih graditelja 2012.* u organizaciji Hrvatskog saveza građevinskih inženjera (HSGI) započelo je 15. studenoga 2012. u dvorani Ragusa hotela *Croatia* u Cavtatu. Najprije je, kao i svaki put do-sad, intonirana državna himna *Lijepa naša*, a potom je novinarka i voditeljica Nada Kolega pozvala nazočne da minutom šutnje odaju počast svim preminalim građevinarima, a posebno onima koji su bili u ovoj istoj dvorani na *Saboru* održanom 2008. godine. Uslijedili su pozdravi gostima Sabora, a posebno predstavnicima pokrovitelja Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Pozdravljeni su i predstavnici Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, ali i svi gosti iz velikih hrvatskih javnih poduzeća, dekani fakulteta te prodekan i profesori. Pozdravljeni su i prof. dr. sc. Ešref Gačanin, predsjednik Udrženja konzultanata inženjera Bosne i Hercegovine s kojima je nedavno HSGI potpisao ugovor o suradnji te Zvonimir Sever, predsjednik Hrvatske komore građevinskih inženjera.

Slijedilo je svečano otvorenje govorima Josipa Švende, dipl. ing. građ., predsjednika HSGI-a, prof. dr. sc. Ešrefa Gačanina te prof. dr. sc. Stjepana Lakušića, predsjednika Znanstvenog odbora i Rade Pilipovića, dipl. ing. građ., predsjednika Izvršnoga organizacijskog odbora koji je i službeno otvorio *Sabor hrvatskih graditelja*. Sve te govore na kraju ovoga napisa prenosimo u cijelosti.

ble i prometne povezanosti jer se ustavilo da se samo sinergijskom lokalne zajednice, javnih poduzeća i politika mogu uspješno ostvarivati veliki i složeni zahvati. Oba su govornika poželjeli bolje dane za građevinarstvo, uspješan

Početak rada *Sabora hrvatskih graditelja 2012.*

Skupu su se potom kratkim pozdravnim porukama obratili načelnik općine Konavle Luka Korda i gradonačelnik Dubrovnika Andro Vlahušić, dr. med. Načelnik Konavala koji je gotovo nezabilazan gost ovakvih susreta, posebno se zahvalio dragovoljcima koji su obrazili taj dio Hrvatske i građevinarima koji su ga obnovili, a dr. Vlahušić je govorio kako je turizam unatoč sveopćoj krizi dokazao da je profitabilan i da stvara dobit. Dodao je kako ove godine nije bilo zabrane građevinskih radova u turističkoj sezoni, ali to nije bila nikakva prepreka da Dubrovnik ove godine ne dobije priznanje za najuređeniji grad u Hrvatskoj. Ujedno je istaknuo kako sada u gradu ima dvadesetak velikih gradilišta, a kako se u suradnji i ministarstvima i upravama velikih javnih poduzeća dogovaraju veliki projekti, poput Srđa, Om-

rad *Sabora* i ugodan boravak u svojim mjestima.

Voditeljica programa Nada Kolega njavila je javnu dodjelu nagrada za životno djelo koje je usvojila posebna Izvanredna skupština HSGI-a održana uoči početka *Sabora hrvatskih graditelja*.

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

Intoniranje hrvatske himne

Nagrade su dodijeljene dr. sc. Danijelu Režeku, Đorđu Šaranoviću, dipl. ing. građ. i mr. sc. Marku Šircu. Svi su dobitnici posebno pozivani na pozornicu, a tijekom čitanja obrazloženja dobijene nagrade, prikazivan je kratki film o njihovu životu i djelu. To su inače bila ponešto skraćena i filmu prilagođena obrazloženja usvojena na Skupštini (koje su u cijelosti priložena izvješćima s Izvanredne skupštine) pa ih ovde nećemo navoditi jer su u nastavku

prikaza ovogodišnjeg *Sabora hrvatskih graditelja* pridodani i posebni portreti svakog dobitnika. Nagrade su dobitnicima u vidu povelje i kristalne plakete s natpisom svečano uručili Josip Švenda, prof. Stjepan Lakušić i Rade Pilipović. Na kraju se uime svih nagrađenih zahvalio dr. Danijel Režek koji je posebno istaknuo važnost graditeljstva za ukupan gospodarski razvitak, a poželio je i da i eng. Šaranović prebrodi tešku bolest baš kao što je uspješno rješa-

Plaketa nagrade za životno djelo

vao sve teško graditeljske izazove, neovisno o tome radi li se o gradilištima u Hrvatskoj, Alžiru ili u Sibiru. U nastavku se skupu uime pokrovitelja Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja umjesto ministra Ivana Vrdoljaka obratio Davorin Oršanić, dipl. ing. arh., pomoćnik ministra graditeljstva i prostornog uređenja za inspekcijske poslove. Najprije je, zbog obveza u Vladi, ispričao ministra Vrdoljaka, a potom istaknuo kako mu je

Radno predsjedništvo *Sabora*

Obraćanje Davorina Oršanića, pomoćnika ministra graditeljstva i prostornog uređenja za inspekcijske poslove

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

Dodjela nagrada za životno djelo

posebna čast da se obraća 6. tradicionalnom skupu graditelja, djelatnosti koja je prava lokomotiva gospodarskog razvoja. Predviđene su teme vrlo zahtjevne i složene, ali i bitne za razvoj i oporavak graditeljstva, osobito javna nabava i održiva gradnja i u tome je Ministarstvo spremno pružiti punu podršku, a bit će predstavljeni i novi zakoni o gradnji i prostornom uređenju. Na kraju se osvrnuo i na tešku situaciju u graditeljstvu gdje je samo u posljednjoj godini uglašeno više od tisuću tvrtki, a posao je od 2008. do 2011. izgubilo više od 25.000 radnika. Plenarna je sjednica *Sabora hrvatskih graditelja* nastavljena raspravom o energetici i vodoprivredi, a moderatorica je bila Nada Kolega. Skupu se najprije obratio mr. sc. Ivica Plišić, generalni direktor *Hrvatskih voda* koji je govorio o provedbi projekata iz područja upravljanja vodama, a slijedilo je izlaganje Rodoljuba Lalića, dipl. ing. građ.,

člana Uprave za razvoj i investicije *HEP d.d.* o ulaganjima u energetski sektor. Plenarna je sjednica nastavljena predavanjem Zvonimira Severa, dipl. ing. građ., predsjednika Hrvatske komore inženjera građevinarstva (HKGI) o programu iskorištavanja slobodnoga hidroenergetskog potencijala u Hrvatskoj i predavanjem Lea Penovića, dipl. ing. građ., direktora *HEP Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o.*, o višenamjenskom hidrotehničkom sustavu uređenja, zaštite i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice sa Slovenijom do Siska.

Uslijedila je pauza za kavu i potom se nastavilo s predavanjima u najvećoj hotelskoj dvorani okruglim stolom o željezničkoj infrastrukturi s moderatoricom Nadom Kolegom. Prof. dr. sc. Stjepan Lakušić s Građevinskog fakulteta u Zagrebu izlagao je o problematiči projektiranja željezničkih pruga u Hrvatskoj iz IPA programa, a prof. dr. sc.

Ešref Gačanin iz IPSA u Sarajevu o željezničkoj infrastrukturi u prostornim planovima Bosne i Hercegovine. Slijedila su izlaganja prof. dr. sc. Tomislava Mlinarića o potrebama *HŽ-a* za novim vozilima prema srednjoročnom planu do 2020. godine i Darka Peričića, mag. ing. traff., direktora *HŽ Infrastruktura d.o.o.*, o riječkom prometnom pravcu, s prikazom planova za rekonstrukciju postojeće i izgradnju nove pruge. Valja reći da veći dio izlaganja s plenarne sjednice i dio izlaganja s okruglog stola o željezničkoj infrastrukturi posebno prikazujemo. Također valja reći da su nakon pauze započeli radovi po sekcijama u drugim hotelskim dvoranama (*Bobari* i *Orlandu*) gdje se raspravljalo o konstrukcijama i organizaciji i tehnologiji građenja. Predavanja su u svim dvoranama nastavljena tijekom popodneva i sutradan prema predviđenom programu, a o tome nešto iscrpljivo je u ostalim izvješćima.

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

OBRAĆENJE JOSIPA ŠVENDE, PREDSJEDNIKA HSGI-a

Okupljanje najstarije i najveće udruge

Značajka je svih dosadašnjih Sabora bila masovnost, multidisciplinarnost i aktualnost, a određivane su i smjernice daljnog napretka struke i gospodarstva

Dragi uzvanici i gosti, cijenjene dame i gospodo, poštovane kolegice i kolege! Pozdravljam vas uime Hrvatskog saveza građevinskih inženjera (HSGI-a), organizatora šestog po redu *Sabora hrvatskih graditelja*. HSGI ima više od 2500 aktivnih članova u 18 temeljnih društava širom Hrvatske i u 6 specijaliziranih strukovnih društava. Po tome je najbrojnija članica Hrvatskoga inženjer-skog saveza (HIS-a), ali ujedno i među najvećim tehničkim udrugama u Hrvatskoj i u zemljama okruženja. Udruga je izravni slijednik Kluba inžinirah i arhitektah, prve hrvatske inženjerske udruge osnovane u Zagrebu 2. ožujka 1878., tako da bi sljedeće godine trebali proslaviti punih 135 godina rada, prekidanog tek nakratko u najtežim nedaćama, za svjetskih ratova. U sadašnjem obliku i pod sličnim nazivom djelujemo od 1952. pa ove godine obilježavamo punih 60 godina kontinuiranoga društvenog rada.

Valja reći da je HSGI izdavač znanstveno-stručnog časopisa *Građevinar* koji je i stariji od našeg Saveza jer redovito izlazi od 1949. godine. Od početka ove godine imamo novoga glavnog i odgovornog urednika i ponosni smo što uz tešku finansijsku situaciju omogućili njegovo redovno mjesечно izlaženje. U posljednje je vrijeme najvažnija djelatnost HSGI-a uspješno provođenje programa stručnog usavršavanja ili kako volimo reći "cjeloživotnog obrazovanja". Program se uspješno i redovito

provodi od 2006. u mnogim naših temeljnim i nekim specijaliziranim društva i HSGI je po tome, ali i po velikom zanimanju svojih članova, jedan od najuspješnijih organizatora najposjećenijih stručnih predavanja, simpozija i skupova te stručnih putovanja. Uostalom i ovaj je *Sabor* dio tog programa i njegovi sudionici mogu ostvariti bodove u programu stručnog usavršavanja. U protekloj je obrazovnoj godini programa cijeloživotnog obrazovanja bilo obuhvaćeno ukupno 2559 sudionika. Sve to treba zahvaliti našem članstvu koje je uložilo mnogo dobrovoljnog rada u organizaciju predavanja i stručnih putovanja, ali i ukupnom radu naših temeljnih i specijalističkih društava.

Sabori hrvatskih graditelja pripada najvećim skupovima hrvatskih građevinara, a tradicionalno se održava od 1993. i to uglavnom svake četvrte godine. Na svim su skupovima sudjelovali i stručnjaci iz inozemstva, a osim građevinara i srodnih struka znali su se priključiti i ostali stručnjaci koji su *Sabor* prepoznali kao tradicionalno okupljanje svih sudionika u građenju. Značajka je dosadašnjih *Sabora* bila masovnost, multidisciplinarnost i aktualnost, a bili su mjestom susreta graditelja na kojem se stručno vrednovalo ono što je dotad napravljeno. Ujedno su se određivale smjernice daljnog napretka struke i gospodarstva jer je "graditeljstvo poluga razvoja", kako uostalom glasi i geslo *Sabora hrvatskih graditelja 2012.*

Obraćanje Josipa Švende sudionicima svečanog otvaranja

Prvi je *Sabor* održan 1993. u Crikvenici, u trenućima dok je dio naše zemlje bio okupiran. Bilo je više od 600 sudionika, a održan je pod geslom: *Graditeljstvo u strategiji obnove i razvoja Republike Hrvatske*. Sljedeći je *Sabor* održan 1996. u Cavtatu na ovom istom mjestu s približnim brojem sudionika kao i prethodni, a glavna je tema također bila "graditeljstvo u obnovi i razvitku", što je i razumljivo jer su mnogi dijelovi zemlje bili u ruševinama i pred obnovom. Na *Saboru* održanom u proljeće 2000. kada je sastavu Hrvatske već bio uključen i posljednji dio okupiranog područja također se govorilo o razvitku. Taj je skup s nešto više sudionika zapamćen po sadržajnim raspravama o zakonskim prijedlozima. *Sabor* održan u proljeće 2004 imao je geslo s tezom da su graditelji nositelji razvojnih projekata, a nešto više od 700 sudionika raspravljalo je o pripremama za ispunjavanje uvjeta za ulazak u Europsku Uniju te strategiji izgradnje autocesta. Prethodni je *Sabor* održan u studenom 2008., a imao je daleko najviše sudionika, gotovo 900. Glavna mu je tema bila: *Hrvatsko*

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

graditeljstvo pred izazovom europskih integracija, a najviše se raspravljalo o usklađivanju hrvatskih i europskih propisa i norma. Održane su i tematske rasprave o utjecaju propisa na gradnju, o novim hrvatskim infrastrukturnim projektima, kvaliteti građenja i odgovornim osobama u gradnji. Na svim su Saborima bili proglašavani dobitnici nagrada za životno djelo, a dobitnici će uskoro prvi put biti proglašeni na ovoj

plenarnoj sjednici. O temama i organizaciji ovog Sabora govorit će predsjednik Znanstvenog odbora, a posebno me raduje da imamo Bosnu i Hercegovinu kao zemlju partnera, a sa srodnim smo društвom iz te zemlje nedavno potpisali i ugovor o suradnji. Sadašnji Sabor održavamo u vjerojatno najtežim trenucima koji su zadesili našu struku, svakako u najtežoj situaciji u samostalnoj Hrvatskoj. Iako je bilo

dvojni trebali li uopće održati sadašnji Sabor hrvatskih graditelja, smatram da nismo pogriješili i vjerujemo da ćemo uspješno opravdat naše geslo "Graditeljstvo – poluga razvoja".

Svim sudionicima Sabora želim uspješne i sadržajne teme i rasprave te ugodan boravak na jugu Hrvatske, a našem građevinarstvu u cijelosti znatno uspješniju i poslovima bogatiju blisku budućnost.

OБРАЋАЊЕ PROF. DR. SC. ЕŠРЕФА ГАЧАНИНА, ПРЕДСЈЕДНИКА УКИ БИХ

Duga i plodonosna suradnja

Skup se država se u ozbiljnoj ekonomskoj krizi koja se dotiče globalnoga održivog razvoja, ali kriza može donijeti i napredak

Cijenjene kolegice i kolege, veliko mi je zadovoljstvo što Vas mogu pozdraviti uime Udruženja inženjera konsultanta Bosne i Hercegovine - UKI BIH. Suradnja UKI BIH i strukovnih inženjerskih udruženja iz Hrvatske traje dugo i ona je veoma plodonosna.

Velik broj stručnjaka iz Hrvatske sudjeluje na znanstveno-stručnim skupovima u Bosni i Hercegovini (BH kongresima o cestama, BH kongresi o željeznicama, Konferencijama o sigurnosti prometa, Sarajevo forum o novim komunikacijskim tehnologijama). Sve te aktivnosti organizira UKI BIH.

Istovremeno, na svim značajnim znanstvenim i stručnim skupovima koje organiziraju hrvatska strukovna inženjerska udruženja sudjeluje velik broj eksperata iz Bosne i Hercegovine. Hrvatski savez građevinskih inženjera je zajedno s UKI BIH organizirao između ostalog i tijekom 2012. godine radio-

nicu u Sarajevu za inženjere iz Bosne i Hercegovine u primjeni novih računalnih programa iz područja projektiranja prometnica.

Sabor hrvatskih graditelja 2012., koji organizira Hrvatski savez građevinskih inženjera, održava se u vrijeme ozbiljne ekonomске krize koja se dotiče globalnoga održivog razvoja u svim sferama života. No, u kriznim vremenima treba se prisjetiti izreke Alberta Einsteina: "Krisa svakoj osobi i svakoj državi može biti blagoslov, jer sve krize donose napredak. Kreativnost se rađa iz patnje kao što se i dan rađa iz tamne noći."

Ovaj Sabor hrvatskih graditelja 2012 sigurno predstavlja između ostalog doprinos traženju izlaska iz sadašnje krize.

Iskustvo koje sam imao na znanstveno-stručnim skupovima u Hrvatskoj daje mi za pravo reći da će ovaj Sabor dati doprinos u rješavanju nekih teku-

Obraćanje prof. dr. sc. Ešrefu Gačaninu, predsjedniku UKI BIH

ćih teškoća u građevinarstvu kao i u određivanju strategije razvoja graditeljstva u Hrvatskoj, ali i regiji.

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

OBRAĆANJE PROF. DR. SC. STJEPANA LAKUŠIĆA, PREDSJEDNIKA ZNANSTVENOG ODBORA

Tradiciju uvijek treba sačuvati

U teškim vremenima može se i mora ukazivati na projekte važne za cijelu državu koji mogu biti lokomotiva razvoja graditeljstva

Poštovane dame i gospodo, poštovane kolegice i kolege, dragi prijatelji! Ovo je veliki dan za HSGI i za graditelje u Hrvatskoj. Rijetki su skupovi gdje se na jednom mjestu mogu pozdraviti stručnjaci iz svih područja građevinarstva i srodnih djelatnosti, poput arhitekture, elektrotehnike, strojarstva, prometa i ekonomije. Premda su prethodni govornici izrazili dobrodošlicu, ja ču još jednom ponoviti: Dobrodošli u Cavtat, dobrodošli na jug Hrvatske. Veliko nam je zadovoljstvo i čast što ste nam se pridružili na šestom *Saboru hrvatskih graditelja*.

Zadovoljstvo je i za mene kao organizatora da vam mogu izraziti dobrodošlicu u takvom lijepom događaju. Ujedno zahvaljujem svim kolegicama i kolegama iz HSGI-a koji su me podržali u stajalištu da se *Sabor hrvatskih graditelja 2012.* mora održati.

Ako se vratimo godinu dana u nazad, na početak organizacije ovoga skupa, tada se može reći da osim prvog sastanka Izvršnoga organizacijskog odbora, drugo ništa nije bilo jednostavno. Vrlo sam često slušao dva pitanja odnosno komentara: "Je li uopće pametno organizirati *Sabor hrvatskih graditelja 2012?*" i "Sabor je u ovakvim teškim okolnostima nemoguće organizirati!" Moji su odgovori uvijek glasili: "Treba organizirati i može se organizirati!"

Odgovore sam temeljio na sljedećim činjenicama: Potpuno sam nova osoba u sustavu HSGI-a i nikoga do prije godinu dana nisam poznavao. No dobro sam proučio što je HSGI i što je sve HSGI do-

sad učinio. Ovo je šesti *Sabor hrvatskih graditelja*, radi se dakle o tradicionalnom skupu hrvatskih graditelja. Posebno ističem riječ "tradicija" jer mi njezino značenje često zaboravljam, a svima je razumljivo da je upravo tradicija ono što uvijek treba sačuvati. Ako se *Sabor* mogao održavati i u ratnom razdoblju, onda se može organizirati i u doba krize. U teškim vremenima može se i mora ukazivati na projekte koji su od značaja za cijelu državu i koji mogu biti lokomotiva razvoja graditeljstva koje je sada na vrlo niskim granama. Geslo sadašnjeg *Saboru* "Graditeljstvo – poluga razvoja" jezgrovito upravo to i poručuje. Sabori su graditelja zapravo iznjedrili ideje i projekte po kojima su naši graditelji bili prepoznati i u regiji i u Europskoj Uniji. Pritom dakako mislim na gradnju autocesta. Sada je vrijeme za druge razvojne djelatnosti i upravo su takvi sadržaji i odabrani za temeljne teme *Sabor 2012.:* energetika i željeznička infrastruktura. Stalno sam slušao i napomenu da je organizirati *Sabor 2012.* nemoguća misija u ovo krizno vrijeme. Važno je istaknuti riječ "nemoguće". Bilo je pitanje kako se tome suprotstaviti. Poslužio sam poznatim njemačkim iskuštvom koje upućuje da ne treba bježati od prepreka već im se treba približavati i početi ih rješavati, a to se može uspjeti samo stalnim djelovanjem. Upravo se to dogodilo na *Saboru hrvatskih graditelja 2012.*

Prva je značajnija aktivnost bila povezivanje sa svim građevinskim fakul-

Obraćanje prof. dr. sc. Stjepana Lakušića, predsjednika Znanstvenog organizacijskog odbora

tetima u Hrvatskoj kako bi se оформио Znanstveni odbor koji će kroz postupak recenziranja osigurati kvalitetu članka, ali i potaknuti suradnike na slanje znanstvenih i stručnih radova. Uprave su fakulteta prihvatile poziv i ubrzo je utemeljen Znanstveni odbor od trideset sveučilišnih nastavnika. To je ujedno i bio glavni animator *Saboru hrvatskih graditelja*. Za polovicu su prvi prijavljениh tema u tri četvrtine slučajeva autori bili s fakulteta. Ta je činjenica potaknula i kolege iz gospodarstva, a to se zapravo i priželjkivalo. Koristim stoga prigodu da se zahvalim svim članovima Znanstvenog odbora koji su prihvatali sudjelovanje na ovom skupu i pomogli u recenziji pristiglih tekstova, a bit će i voditelji sekcija tokom *Saboru hrvatskih graditelja*.

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

Zbog teškog stanja u graditeljstvu u početku su organizacije sadašnjega *Sabora* planovi bili vrlo skromni: do najviše 400 sudionika i do osamdesetak radova. Valja svakako istaknuti da je za *Sabor* prijavljeno 520 sudionika, a danas je još tridesetak prijavljeno izravno, i da je ukupno pristiglo 128 znanstveno-stručnih radova od kojih su 102 tiskana u zborniku radova.

Za uspješnu organizaciju ovakvog skupa potrebna su i određena financijska sredstva. Stoga zahvaljujem svim

sponzorima i donatorima koji su prepoznali ovaj skup kao važan stručni događaj i koji su svojim doprinosima olakšali organizaciju. Velika hvala i svim izlagičima kojima želimo da što uspješnije predstave svoje proizvode i poslovne potencijale.

Uz autore i koautore na *Saboru* sudjeluje i velik broj kolegica i kolega koji nisu bili uključeni u pisanje članaka, a to je zapravo pokazatelj da su teme *Sabora 2012.* atraktivne i zanimljive. To je ujedno i prigoda da se upoznaju kako iste ili

slične probleme rješavaju kolege u drugim tvrtkama i na nekim drugim gradištim. Vjerujem da će tijekom *Sabora hrvatskih graditelja* sresti stare prijatelje i upoznati nove te razmijeniti korisne informacije i ideje. Usto se također nadam da će svim sudionicima uz radne sadržaje doživjeti i ugodne i opuštajuće trenutke na jugu Hrvatske.

Svima želim ugodan boravak na *Saboru hrvatskih graditelja 2012* i nadam se da će biti produktivan kako na stručnom tako i na znanstvenom planu.

SABOR HRVATSKIH GRADITELJA 2012

O BRAĆANJE RADE PILIPOVIĆA, PREDSJEDNIKA IZVRŠNOGA ORGANIZACIJSKOG ODBORA

Problemi se građevinara "guraju pod tepih"

Nije bilo jednostavno u doba općedruštvene krize i krize u građevinarstvu organizirati skup koji će zaokupiti našu pažnju i temama opravdati zainteresiranost

Poštovani sudionici *Sabora hrvatskih graditelja* Hrvatskog saveza građevinskih inženjera, dragi kolege inženjeri i tehničari i dragi prijatelji!

Kao predsjednik Izvršnoga organizacijskog odbora šestog *Sabora hrvatskih graditelja* svima se najprije zahvaljujem što ste se odazvali i što prisustvujete ovom našem *Saboru*.

Nije bilo jednostavno u ovo doba općedruštvene krize, a pogotovo krize u našem sektoru građevinarstva, organizirati *Sabor* koji bi zaokupio našu pažnju i koji bi svojim temama opravdao našu

zainteresiranost. Nadamo se da smo u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture te Ministarstvom gospodarstva, kao i u suradnji s institucijama, tvrtkama i pojedincima pripremili dobre i korisne teme koje će barem pokušati ocrtati današnje stanje u građevinarstvu.

Kao što znate glavna je poruka ovoga *Sabora* da je građevinarstvo poluga razvoja, čime smo željeli istaknuti važnost našeg sektora u ukupnom društvenom životu naše zemlje. Naž-

lost naši se problemi u građevinarstvu često "guraju pod tepih" što smatramo neopravdanim. Nadamo se da će i ovaj *Sabor* potaknuti sve odgovorne da se našoj djelatnosti posveti pažnja koju nesumnjivo zaslužuje.

U pripremi ovog *Sabora* svoj doprinos dali su mnogi kolege i kolege. Posebno se zahvaljujem ministrima Ivanu Vrdoljaku koji nažalost nije s nama iz poznatih razloga, ministru Siniši Hajdaš Dončiću, bivšem ministru gospodarstva Radimiru Čačiću kojem želimo svako dobro te svim njihovim suradnicima, svim članovima Izvršnoga organizacijskog odbora i članovima Predsjedništva HSGI-a i svim ostalim koji su sudjelovali u pripremi ovog *Sabora*. Još jednom se svima zahvaljujem i proglašavam šesti *Sabor hrvatskih graditelja* otvorenim.

Obraćanje Rade Pilipovića, predsjednika Izvršnoga organizacijskog odbora